

Dijital Çağda Hayat Boyu Öğrenme

Editörler:

Mustafa SARITEPECİ • Hatice YILDIZ DURAK

2. Baskı

Editörler: Doç. Dr. Mustafa SARITEPECİ - Doç. Dr. Hatice YILDIZ DURAK

DIJİTAL ÇAĞDA HAYAT BOYU ÖĞRENME

ISBN 978-625-7676-29-8

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Şubat 2021 , Ankara
2. Baskı: Kasım 2023, Ankara

Yayın-Proje: Begüm Buse Gül
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 25931

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Hayatımızı sarmalayan teknolojiler ve çeşitli teknolojik gelişmeler çoğu alanda olduğu gibi öğrenme biçimleri ve ortamlarını da değiştirmektedir. Ayrıca teknolojinin bu dönüştürücü etkisi bireylerin sahip olması gereken yeterliklerde sıklıkla güncellemeyi ya da yeni beceriler edinmelerini gerekli kılmaktadır. Bu durum bireylerin örgün eğitim kurumlarında edindikleri bilgi ve becerilerin kişisel, sosyal ve mesleki yaşantılarını ömür boyu verimli bir şekilde sürdürmelerini mümkün kılmamaktadır. Bundan dolayı bireylerin örgün öğrenme deneyimleri yanı sıra süreklilik arz eden bir öğrenme faaliyeti içerisinde olan hayat boyu öğrenenler olmaları gerekmektedir. Bu da hayat boyu öğrenmenin birey ve toplum için önemini her geçen gün arttırmaktadır. Bu kitapta hayat boyu öğrenme ve dijitalleşmenin hayat boyu öğrenme açısından sunduğu fırsatlar ele alınmıştır.

Kitabın birinci bölümünde hayat boyu öğrenme ve yetişkin eğitimi ile ilgili temel kavramlara; ikinci bölümde Avrupa Komisyonu tarafından sunulan hayat boyu öğrenme ile ilgili temel yeterlikler ve bu yeterliklerle ilgili dönüşümler, bu yeterliklerin hayat boyu öğrenme açısından önemi ve çeşitli hayat boyu öğrenme fırsatlarına; üçüncü bölümde hayat boyu öğrenme bağlamında en önemli hedef kitlelerden biri olan yetişkin eğitimin kuramsal dayanaklarına ve gelişimine; dördüncü bölümde bireylerin sahip olmaları gerekli ince beceriler ile hayat boyu öğrenmenin toplumsal ve kültürel bağlamda etkilerine; beşinci bölümde Türkiye’de hayat boyu öğrenmenin kurumsallaşması ve oluşturulan hayat boyu öğrenme strateji belgelerine; altıncı bölümde Avrupa Birliği’nde yetişkin eğitimi bağlamında hayat boyu öğrenmeye katılım oranlarına ve bu oranların hayat boyu öğrenme modelleri çerçevesinde incelenmesine; yedinci bölümde hayat boyu öğrenmenin okuryazarlıklar ve dijital okuryazarlıklarla ilişkisine; sekizinci bölümde hayat boyu öğrenme bağlamında kullanılan dijital teknolojilere ve bunların sundukları fırsatlara; dokuzuncu bölümde hayat boyu öğrenmenin açık ve uzaktan eğitimle ilişkisi ve hayat boyu öğrenme bağlamında ele alınabilecek olan çeşitli açık ve uzaktan eğitim platformlarına; onuncu bölümde hayat boyu öğrenme bağlamında Endüstri 4.0 ile birlikte ortaya çıkan Eğitim 4.0’la ilişkili öğrenme-öğretme teknolojilerine; on birinci bölümde hayat boyu öğrenme bağlamında kullanılan ve yaygınlaşmaya devam eden çevrimiçi ortamlarda daha iyi öğrenme deneyimi oluşturmak için veri madenciliğinin sunduğu fırsatlara; on ikinci bölümde yetişkin eğitiminde kullanılacak çeşitli ölçme ve değerlendirme biçimlerine ve kitabın son bölümü olan on üçüncü bölümde hayat boyu öğrenme bağlamında sargın (informal) öğrenme deneyimleri ve okul dışı öğrenme ortamlarına yer verilmiştir.

Bu kitapta yer alan her bir bölüm ilgili alanda uzman araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Ayrıca her bir bölüm çift taraflı kör hakemlik ilkesi bağlamında incelenmiş ve editöryal değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Bu kapsamda kendilerine gönderilen kitap bölümlerini incelemeyi kabul edip zamanlarını ayırarak değerlendiren hakemlerimize özellikle teşekkür ediyoruz.

Bu kitapta daha kapsamlı bir yapı ortaya koymak için her bölümde metin içerisinde ve sonunda ek okuma ve izleme önerilerine yer verilerek ilgili konularda okuyucuların daha derinlemesine bilgi edinmesine olanak sağlanmıştır.

Dijital Çağda Hayat Boyu Öğrenme adlı bu kitabın öğrencilere, öğretmen adaylarına ve araştırmacılara çeşitli bağlamlarda katkılar sunacağına inanıyoruz.

Kitabın yayın sürecinde değerli katkılar sunan Pegem Akademi yayıncılıktan Sayın Servet Sarıkaya ve şehriban Türüldür ile kitabın organizasyonunda emeği geçen Sayın Ahmet Topçu'ya teşekkürü bir borç biliriz.

Yazarlar Adına Editörler

Doç. Dr. Mustafa SARITEPECİ - Doç. Dr. Hatice YILDIZ DURAK

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler: Doç. Dr. Mustafa SARITEPECİ - Doç. Dr. Hatice YILDIZ DURAK

1. Bölüm: Hayat Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitiminde Temel Kavramlar

Doç. Dr. Mukaddes ÖRS - Akdeniz Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-0707-5892

2. Bölüm: Anahtar Yeterlilikler mi Temel Yeterlilikler mi? Yeterlilikler ve Hayat Boyu Öğrenme Fırsatları

Doç. Dr. Rabia VEZNE - Akdeniz Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0137-3613

3. Bölüm: Yetişkin Eğitiminde Kuramsal Yaklaşımlar

Doç. Dr. Hüseyin KAYGIN - Bartın Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1315-0126

Dr. Serap KARABACAK - MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

ORCID No: 0000-0002-4895-049X

4. Bölüm: Hayat Boyu Öğrenmenin Toplumsal ve Kültürel Bağlamda Etkileri

Prof. Dr. H. Eylem KAYA -Süleyman Demirel Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-0736-5662

Berkan ALTAN - Süleyman Demirel Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3899-2255

5. Bölüm: Türkiye’de Hayat Boyu Öğrenmenin Kurumsallaşması ve Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi

Dr. Serap KARABACAK -Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

ORCID No: 0000-0002-4895-049X

6. Bölüm: Yetişkin Eğitimine Katılım Oranlarına Göre Avrupa Birliği’nde Hayat Boyu Öğrenme Modellerinin Karşılaştırılması

Doç. Dr. Rabia VEZNE - Akdeniz Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0137-3613

Prof. Dr. Ahmet YILDIZ - Ankara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0158-6168

7. Bölüm: Hayat Boyu Öğrenme ve Okuryazarlıklar

Doç. Dr. Serkan ÖZEL - Boğaziçi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-9772-052X

Dr. Öğr. Üyesi Nalan BABÜR - Boğaziçi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-7052-0488

8. Bölüm: Hayat Boyu Öğrenme Bağlamında Kullanılan Dijital Teknolojiler

Dr. Öğr. Üyesi Esmâ Aybike BAYIR - Gazi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-6168-523X

9. Bölüm: Hayat Boyu Öğrenmede Açık ve Uzaktan Eğitim

Doç. Dr. Nilüfer ATMAN USLU - Celal Bayar Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-2322-4210

Doç. Dr. Filiz MUMCU - Celal Bayar Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-9371-6734

10. Bölüm: Hayat Boyu Öğrenme Bağlamında Endüstri 4.0

Doç. Dr. Mustafa SARITEPECİ - Necmettin Erbakan Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-6984-0652

Doç. Dr. Hatice YILDIZ DURAK -Bartın Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5689-1805

Blm. Uzm. Aykut DURAK - Milli Eğitim Bakanlığı

ORCID No: 0000-0001-7070-9048

11. Bölüm: Hayat Boyu Öğrenmede Veri Bilimi Uygulamaları

Doç. Dr. Şeyhmus AYDOĞDU - Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-9075-8055

12. Bölüm: Yetişkin Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme

Doç. Dr. Selma ŞENEL - Balıkesir Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5803-0793

13. Bölüm: Hayat Boyu Öğrenmede Sargın Deneyimler ve Okul Dışı Öğrenme Ortamları

Dr. Öğr. Üyesi Bekir GÜLER - Bartın Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5713-4347

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM HAYAT BOYU ÖĞRENME VE YETİŞKİN EĞİTİMİNDE TEMEL KAVRAMLAR

ÖZET	1
1. EĞİTİM VE ÖĞRENME KAVRAMI.....	2
2. ÖRGÜN ÖĞRENME.....	5
3. YAŞAM BOYU EĞİTİMİN TEMELLERİ	6
4. SÜREKLİ MESLEKİ GELİŞİM.....	7
4.1. Sürekli Eğitim	8
4.2. Tekrarlanan Eğitim	10
5. YAYGIN (NON-FORMAL) ÖĞRENME.....	12
5.1. İnsan Kaynakları Geliştirme.....	12
6. YETİŞKİN EĞİTİMİNİN TEMELLERİ	13
6.1. Topluluk Eğitimi	15
6.2. Topluluk Gelişimi İçin Eğitim.....	15
6.3. Toplum İçinde Eğitim.....	16
6.4. Duvarların Ötesinde Yetişkin Eğitimi.....	17
7. YAŞLILAR İÇİN EĞİTİM.....	18
8. SARGIN (İNFORMAL) ÖĞRENME	20
8.1. Günlük Yaşamda Öğrenme.....	20
8.2. Öz-Yönelimli Öğrenme	21
8.3. Sargın (İnformal) Öğrenme.....	22
SONUÇ.....	23
KAYNAKÇA	23
EK KAYNAK ÖNERİLERİ	28

2. BÖLÜM

ANAHTAR YETERLİLİKLER Mİ TEMEL YETERLİLİKLER Mİ? YETERLİLİKLER VE HAYAT BOYU ÖĞRENME FIRSATLARI

ÖZET	29
1. GİRİŞ.....	30
2. TEMEL YETERLİLİKLER	32
2.1. Okuryazarlık Yeterliliği	33
2.2. Dil Yeterliliği.....	35
2.3. Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik Yeterliliği	36
2.4. Dijital Yeterlilik	38
2.5. Kişisel, Sosyal ve Öğrenme Yeterliliği	39
2.6. Vatandaşlık Yeterliliği	41
2.7. Girişimcilik Yeterliliği	42
2.8. Kültürel Farkındalık ve İfade Yeterliliği	43
3.YETERLİLİKLER VE HAYAT BOYU ÖĞRENME FIRSATLARI	44
3.1. Halk Eğitimi Merkezleri.....	46
3.2. Belediyeler Tarafından Açılan Kurslar	47
3.3. Kitlesel Açık Çevrimiçi Kurslar.....	47
SONUÇ VE ÖNERİLER	48
KAYNAKÇA	49

3. BÖLÜM

YETİŞKİN EĞİTİMİNDE KURAMSAL YAKLAŞIMLAR

ÖZET	53
1. GİRİŞ.....	54
1.1. Kuram, Öğrenme Kuramı Nedir?	55
2. YETİŞKİN ÖĞRENME KURAMLARI	57
2.1. Andragoji	60
2.2. Öz Yönelimli Öğrenme.....	61
2.3. Dönüştürmecî Öğrenme Kuramı.....	64
4. YETİŞKİN ÖĞRENME KURAMLARININ ÖĞRETTİKLERİ.....	65
SONUÇ VE ÖNERİLER	68
KAYNAKÇA	70

4. BÖLÜM

HAYAT BOYU ÖĞRENMENİN TOPLUMSAL VE KÜLTÜREL BAĞLAMDA ETKİLERİ

ÖZET	73
1. GİRİŞ.....	74
2. HAYAT BOYU ÖĞRENME VE İNCE BECERİLER.....	76
Hayat Boyu Öğrenmede Anahtar Yeterlikler ve İnce Becerilerin Önemi.....	79
Problem Çözme	81
Yaratıcılık.....	82
Etkili İletişim.....	82
Zaman Yönetimi.....	83
Stres Yönetimi.....	83
Takım Çalışması	84
3. BİLGİ TOPLUMUNDA HAYAT BOYU ÖĞRENME İHTİYACI VE KAPSAYICI EĞİTİM	85
4. HAYAT BOYU ÖĞRENMENİN TOPLUMSAL VE KÜLTÜREL BAĞLAMDA ÖNEMİ	92
SONUÇ.....	100
KAYNAKÇA	102

5. BÖLÜM

TÜRKİYE'DE HAYAT BOYU ÖĞRENMENİN KURUMSALLAŞMASI VE HAYAT BOYU ÖĞRENME STRATEJİ BELGESİ

ÖZET	107
1. GİRİŞ.....	108
2. HAYAT BOYU ÖĞRENMENİN MEB BÜNYESİNDE KURUMSALLAŞMASI	109
2.1. Halk Evleri	109
2.2. Halk Eğitimi Bürosu	109
2.3. Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü	110
2.4. Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü	110
2.5. Çıraklık Eğitimi Genel Müdürlüğü	111
2.6. Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü.....	112
2.6.1.Yaygın Eğitim Enstitüsü.....	112
2.6.2. Halk Eğitimi Başkanlıkları	112

2.6.3. Halk Eğitim Merkezleri.....	113
2.6.4. Çıraklık Eğitimi Merkezleri	113
2.6.5. Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulları	113
2.7. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü.....	113
2.7.1. Açık Öğretim Daire Başkanlığı	115
2.7.2. Araştırma Geliştirme ve Projeler Daire Başkanlığı	115
2.7.3. Eğitim Politikaları Daire Başkanlığı.....	115
2.7.4. Göç ve Acil Durumlarda Eğitim Daire Başkanlığı	116
2.7.5.İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı.....	116
2.7.6. İzleme ve Değerlendirme Daire Başkanlığı.....	116
2.7.7. Programlar ve Öğretim Materyalleri Daire Başkanlığı	117
2.7.8. Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Daire Başkanlığı.....	117
2.8. Değerlendirme.....	117
3. HAYAT BOYU ÖĞRENME STRATEJİ BELGESİ.....	118
3.1. Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi (2009-2013)	119
3.2. Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2014-2018	121
3.3. Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi (2019-2023)	123
SONUÇ.....	123
TEŞEKKÜR.....	126
KAYNAKÇA	126

6. BÖLÜM

YETİŞKİN EĞİTİMİNE KATILIM ORANLARINA GÖRE AVRUPA BİRLİĞİ'NDE HAYAT BOYU ÖĞRENME MODELLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

ÖZET	129
1. GİRİŞ.....	130
2. HAYAT BOYU ÖĞRENMEYE KATILIM.....	132
2.1. AB'de Cinsiyete Göre Hayat Boyu Öğrenmeye Katılım Oranları.....	135
2.2. AB'de Yaşa Göre Hayat Boyu Öğrenmeye Katılım Oranları	136
2.3. AB'de Eğitim Durumuna Göre Hayat Boyu Öğrenmeye Katılım Oranları.....	138
2.4. AB'de Örgün ve Yaygın Eğitim Hizmetlerine Katılım Oranları.....	140
3. HAYAT BOYU ÖĞRENME MODELLERİ	142
3.1. Devlet Modeli	144
3.2. Devlet Güdümlü Sosyal Ortaklık Modeli	144

3.3. Biçimlendirilmiş Sosyal Ortaklık Modeli	145
3.4. Gönüllü Ortaklık Modeli	145
3.5. Piyasa Modeli.....	145
4. HAYAT BOYU ÖĞRENME MODELLERİNE GÖRE KATILIM ORANLARININ KARŞILAŞTIRILMASI.....	146
SONUÇ VE ÖNERİLER	147
KAYNAKÇA	149

7. BÖLÜM

HAYAT BOYU ÖĞRENME VE OKURYAZARLIKLAR

ÖZET	151
1. GİRİŞ.....	152
2. HAYAT BOYU ÖĞRENME VE OKURYAZARLIK	154
3. HAYAT BOYU OKURYAZARLIK	155
3.1 Okuryazarlık: Hayat Boyu Devam Eden Bir Süreç.....	156
3.2 Okuryazarlık Politikaları.....	159
3.3 Öneriler	160
4. SAYISAL OKURYAZARLIK	161
4.1 Eğitimin ve Kazanılan Becerilerin Hayat Başarısındaki Etkileri	162
4.2 Sayısal Okuryazarlık Nedir?	163
4.3 Sayısal Okuryazarlığın Ölçülmesi ve Geliştirilmesi	163
5. DİJİTAL OKURYAZARLIK	167
5.1. Dijital Okuryazarlık Nedir?	168
5.2 Dijital Okuryazarlığın Öğrenilmesi.....	171
5.3 Dijital Zekâ (DQ): Dijital Becerilerin Geliştirilmesi için Örnek Bir Çalışma	173
SONUÇ VE ÖNERİLER	175
KAYNAKÇA	177

8. BÖLÜM

HAYAT BOYU ÖĞRENME BAĞLAMINDA KULLANILAN DİJİTAL TEKNOLOJİLER

ÖZET	185
1. GİRİŞ.....	186
2. HAYAT BOYU ÖĞRENME BAĞLAMINDA KULLANILAN DİJİTAL TEKNOLOJİLER.....	187
2.1. Yazılı Materyaller (Elektronik Kitaplar, Zenginleştirilmiş Kitaplar).....	187
3.1.1 Elektronik Kitaplar	187
3.1.2. Zenginleştirilmiş Kitaplar.....	188
3.1.3. Yayına Dayalı Dijital Teknolojiler (Radyo/Televizyon Yayınları).....	188
3.1.4. Radyo Yayınları	189
3.1.5. Televizyon Yayınları	189
2.2. Güncel Web Tabanlı Dijital Teknolojiler	189
2.2.1. Web 1.0 Uygulamaları.....	189
2.2.2. Web 2.0 Uygulamaları.....	190
2.2.3. Web 3.0 Uygulamaları.....	191
2.2.4. Web 4.0 Uygulamaları.....	192
2.3. Açık Eğitim Kaynakları (Open Educational Resources)	192
2.4. Öğrenme Yönetim Sistemi – ÖYS (Learning Management Systems – LMS).....	193
2.5. Kitlesele Açık Çevrimiçi Dersler (KAÇD) – Massive Open Online Courses (MOOCs).....	193
2.5.1. KAÇD'lerin Özellikleri	194
2.5.2. KAÇD Uygulamalarının Türleri.....	195
SONUÇ.....	196
KAYNAKÇA	197

9. BÖLÜM

HAYAT BOYU ÖĞRENMEDE AÇIK VE UZAKTAN EĞİTİM

ÖZET	201
1. GİRİŞ.....	202
1.1. Açık ve Uzaktan Eğitim ile İlişkili Kavramlar	202
1.1.1. Uzaktan Eğitim	202
1.1.2. Açık Eğitim.....	204

2. AÇIK VE UZAKTAN EĞİTİM İÇİN YETERLİKLER.....	208
2.1. Öğrenen Yeterlikleri	208
2.2. Eğitimci Yeterlikleri	209
3. UZAKTAN EĞİTİMDE AVANTAJ, DEZAVANTAJ, ZORLUK VE BAŞARI FAKTÖRLERİ.....	211
4. HAYAT BOYU ÖĞRENME BAĞLAMINDA YETİŞKİN EĞİTİMİ İLE İLGİLİ GÜNCEL ÇALIŞMALAR BAKIŞ	212
5. AÇIK VE UZAKTAN EĞİTİMDE KULLANILAN PLATFORMLAR.....	214
SONUÇ VE ÖNERİLER	217
KAYNAKÇA	218

10. BÖLÜM

HAYAT BOYU ÖĞRENME BAĞLAMINDA ENDÜSTRİ 4.0

ÖZET	221
1. GİRİŞ.....	222
2. EĞİTİM 4.0 VE HAYAT BOYU ÖĞRENME.....	223
3. HAYAT BOYU ÖĞRENME VE YETİŞKİN EĞİTİMİ BAĞLAMINDA ENDÜSTRİ 4.0 VE YENİ TEKNOLOJİK OLANAKLAR.....	224
3.1. Nesnelerin İnterneti.....	224
3.2. Büyük Veri	225
3.3. Bulut Bilişim Teknolojileri.....	226
3.4. Siber Güvenlik.....	226
3.5. Akıllı ve Entegre Sistemler.....	226
3.6. Artırılmış ve Sanal Gerçeklik	227
3.7. Dijital Modelleme, Eklemeli Üretim ve 3 Boyutlu Yazıcılar.....	227
3.8. Otonom Robot Sistemler	227
3.9. Eğitsel Veri Madenciliği ve Öğrenme Analitikleri.....	228
SONUÇ.....	229
KAYNAKÇA	229

11. BÖLÜM HAYAT BOYU ÖĞRENMEDE VERİ BİLİMİ UYGULAMALARI

ÖZET	233
1. GİRİŞ.....	234
2. VERİ MADENCİLİĞİNDE YAYGIN KULLANILAN TEKNİKLER VE UYGULAMALARI	235
2.1. Verilerin Toplanması	237
2.2. Analizlerin Yapılması	238
2.3. Naif Bayes Sınıflandırıcı	240
2.4. kNN (k-nearest neighbors) Algoritması	247
SONUÇ VE ÖNERİLER	251
KAYNAKÇA	251

12. BÖLÜM YETİŞKİN EĞİTİMİNDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖZET	253
1. GİRİŞ.....	254
2. HEDEFLenen ÖZELLİKLERE GÖRE ÖLÇME TEKNİĞİNİN SEÇİLMESİ	254
2.1. Testler ve Testlerde Kullanılan Madde Türleri	256
2.2. Performansa Dayalı Teknikler.....	258
2.2.1. Performans Görevi	259
2.2.2. Portfolyo	262
2.2.3. Kontrol Listesi	263
2.2.4. Dereceleme Ölçeği.....	265
2.2.5. Dereceli Puanlama Anahtarı	266
2.2.6. Öğrencilerin Değerlendirmeye Katılması	270
2.3. Tipik Performans ve Ölçülmesi.....	272
3. HBÖ'nün AMACINA GÖRE ODAKLANILACAK DEĞERLENDİRME TÜRLERİ.....	275
3.1. Tanılayıcı Değerlendirme	275
3.2. Biçimlendirici Değerlendirme	277
3.2.1. İlerlemeyi izleme.....	278
3.2.2. Geri bildirim verme.....	279
3.3. Sonuca Dönük Değerlendirme.....	280

4. HBÖ HEDEF KİTLESİNE GÖRE ÜZERİNDE DURULMASI GEREKEN HUSUSLAR.....	281
5. DESTEKLEYİCİ WEB TABANLI ARAÇLAR.....	284
SONUÇ VE ÖNERİLER	289
KAYNAKÇA	291

13. BÖLÜM

HAYAT BOYU ÖĞRENMEDE SARGIN DENEYİMLER VE OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI

ÖZET	293
1. GİRİŞ.....	294
2. ÖRGÜN, YAYGIN, SARGIN EĞİTİM VE SARGIN ÖĞRENME.....	295
3. HAYAT BOYU ÖĞRENMEDE SARGIN DENEYİMLER.....	297
4. OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI	301
4.1 Müzeler.....	303
4.2 Bilim Merkezleri.....	304
4.3 Bilim ve Doğa Kampları.....	305
4.4 Hayvanat Bahçeleri	306
4.5 Botanik Bahçeleri.....	307
4.6 Millî Parklar	308
4.7 Planetaryumlar	308
4.8 Akvaryumlar	309
SONUÇ.....	310
KAYNAKÇA	311
YAZARLAR HAKKINDA.....	315